Växjö kommun

Plats och tid	Lammhultssalen i Växjö kommunhus, kl. 16:00 – 18:05
Beslutande	
Ledamöter	*Politiker* Tomas Thornell, Ordförande § 26-32 Cheryl Jones Fur Majja Almqvist Rieger Frida Sandstedt, Mötesordförande § 33-38 Sofia Stynsberg Ola Sennehed *Landsbygdsrepresentanter* Johan Schwab Lina Ståhl Chris Jangelöv Tom Malinen
Tjänstgörande ersättare	Ulf Folkesson
Övriga närvarande	
Tjänstepersoner	Anna Sandquist, landsbygdsutvecklare Alva Thorsson, sekreterare Ronnie Kihlman, utredare KLF § 30-31

Justering

Protokollet justeras med digital signering och saknar därför namnunderskrifter

Sekreterare	Alva Thorsson
Ordförande	Tomas Thornell
Justerare	Lina Ståhl
Justerade paragrafer	§ 26-38

Växjö kommun

Förteckning över Landsbygdsrådets ärenden

§ 26 Justering av protokoll
§ 27 Godkännande av dagordning
§ 28 Genomgång av föregående protokoll
§ 29 Redovisning av inkomna skrivelser
§ 30 Information om byggnation och boende på landsbygden – Ronnie Kihlman, utredare KLF
§ 31 Information om medborgarundersökning – Ronnie Kihlman, utredare KLF
§ 32 Workshop om hur vi sprider information till invånare på landsbygden
§ 33 Information från landsbygdsrepresentanter om vad som händer i serviceorterna
§ 34 Information om Ung Dialog – Resultat från unga kommunutvecklare
§ 35 Information om En halv miljon idéer för landsbygden (EHMI)
§ 36 Information om utvecklingskonferens 2026
§ 37 Information från landsbygdsutvecklare
§ 38 Övrigt

§ 26 Justering av protokoll

Landsbygdsrådet utser Lina Ståhl till att justera dagens protokoll, utöver ordförande.

§ 27 Godkännande av dagordning

Landsbygdsrådet godkänner dagordningen.

§ 28 Genomgång av föregående protokoll

Landsbygdsrådet noterar föregående protokoll.

§ 29 Redovisning av inkomna skrivelser

Landsbygdsrådet noterar inkomna skrivelser.

§ 30 Information om byggnation och boende på landsbygden – Ronnie Kihlman, utredare KLF

Ronnie Kihlman, utredare vid kommunledningsförvaltningen, informerade om byggnation och boende på landsbygden med fokus på befolkningsutveckling och demografiska förutsättningar.

Demografin är en viktig fråga för landsbygdsrådets arbete. År 2025 bor cirka 12 000 invånare utanför tätorterna i Växjö kommun. De största landsbygdsorterna är Rottne med cirka 2 400 invånare, Ingelstad med 1 800, Lammhult med 1 700, Braås med 1 550 och Gemla med 1 500 invånare. Därutöver finns flera mindre orter med mellan 100 och 600 invånare. Växjö beskrivs som en tydligt urbaniserad kommun.

Genomgången visade att åldersstrukturen skiljer sig något mellan stad och landsbygd. Andelen äldre är något högre på landsbygden, men skillnaderna är inte särskilt stora eftersom även många yngre personer bor på landsbygden i Växjö kommun.

När det gäller boendeformer dominerar småhus på landsbygden, medan Växjö stad har en jämnare fördelning mellan lägenheter och småhus. I vissa landsbygdstätorter finns också ett visst inslag av flerfamiljshus.

Äganderätten är den vanligaste boendeformen på landsbygden. Utanför tätorterna består 93 procent av bostäderna av äganderätter och när samtliga landsbygdsorter inkluderas uppgår andelen till cirka 75 procent.

Bland kommunens äldre invånare, cirka 6 000 personer, som är 80 år eller äldre bor 48 procent i småhus medan 10,6 procent bor i specialbostäder eller andra boendeformer. Vidare presenterades statistik över in- och utflyttning under 2025.

När det gäller bostadsbyggandet har nyproduktionen minskat kraftigt i Växjö stad under perioden 2023–2025.

Statistiken över födelseöverskott år 2025 visar att områden utanför tätort samt orter som Tävelsås, Åby, Furuby och Dädesjö hade ett positivt födelsenetto. Samtidigt uppvisade bland annat Braås, Ingelstad, Lammhult och Rottne ett födelseunderskott. För Växjö stad som helhet redovisades ett födelseöverskott på 256 personer.

Avslutningsvis presenterades statistik över åldersprofiler vid in- och utflyttning, den historiska befolkningsutvecklingen i olika ortsstrukturer samt prognoser för befolkningsutvecklingen fram till år 2050, både för Växjö stad, landsbygden och kommunens olika delområden. Prognoserna visar på fortsatt förändrade demografiska förutsättningar som är viktiga att beakta i den framtida samhällsplaneringen.

§ 31 Information om medborgarundersökning – Ronnie Kihlman, utredare KLF

Ronnie Kihlman, utredare vid kommunledningsförvaltningen, informerade om resultaten från medborgarundersökningen och hur invånare i olika delar av kommunen upplever sin vardag. Undersökningen redovisas utifrån tre jämförelsegrupper: centralort, annan tätort och områden utanför tätort.

Inom området service och vardagsliv framkom att invånarna generellt är relativt nöjda oavsett boendeort. Resultaten för landsbygden varierar dock mer mellan olika år, vilket innebär att små förändringar i svaren kan ge större utslag i statistiken än i de större orterna.

När det gäller kollektivtrafik och rörlighet syns de största skillnaderna mellan stad och landsbygd. Invånare utanför tätorterna är betydligt mindre nöjda med möjligheterna till både vardagsresor och fritidsresor

jämfört med invånare i centralorten. Området utgör det tydligaste gapet mellan stad och landsbygd i undersökningen.

För frågor som rör gator, vägar, snöröjning och trygghet visar resultaten att tryggheten upplevs som högre på landsbygden än i staden. Invånare på landsbygden uppger i större utsträckning att de känner sig trygga i sin närmiljö. De är däremot inte lika nöjda med snöröjning och vägunderhåll med mera.

Sammantaget visar undersökningen att den övergripande bilden av trivsel och förtroende för kommunen är förhållandevis likartad mellan stad och landsbygd. Trots vissa skillnader, framför allt kopplade till transporter och resmöjligheter, är invånarnas generella nöjdhet med att bo och leva i kommunen relativt jämn oavsett bostadsort.

§ 32 Workshop om hur vi sprider information till invånare på landsbygden

Rådet genomför gruppdiskussioner om kommunikation och informationsspridning på landsbygden och samlas sedan i storgrupp för att redovisa sina viktigaste slutsatser. Diskussionerna kretsade kring hur information från kommunen och lokalsamhället kan nå invånarna på ett mer effektivt sätt.

Ett exempel som lyftes fram var de digitala informationsskärmar som används i Ingelstad och som drivs ideellt av bygderådet. Skärmarna är placerade i entrén till en Ica-butik och fungerar som en lokal informationskanal. Sociala medier, exempelvis Facebook, lyftes också fram som ett bra sätt att rikta information till invånare i specifika orter när informationen främst berör ett visst område, såsom Braås.

Deltagarna konstaterade att det finns två typer av informationsbehov: information som kommunen behöver nå ut med till invånarna och information som behöver spridas lokalt inom en ort eller ett geografiskt område. När det gäller viktig kommunal information lyfts traditionell postutdelning till brevlådan som en säker kanal för att nå alla invånare.

Som ett utvecklingsförslag diskuterades möjligheten att skapa en egen sida för respektive ort på kommunens webbplats eller i andra digitala kanaler, där invånarna enkelt kan ta del av information som är relevant för just deras område. Exempel från Örebro kommun nämndes som inspiration, kopplat till ett förslag om att även Växjö kommun skulle

kunna ta fram marknadsförings- eller informationsmaterial i form av en lokal tidning.

Vidare diskuterades om kommunen och landsbygdsrådet kan stödja sockenråd, bygderåd och samhällsföreningar i deras informationsarbete. Ett förslag var att dessa lokala aktörer skulle kunna fungera som en länk mellan kommunen och invånarna genom att sprida information vidare inom sina serviceortsområden, exempelvis via R-bok eller andra etablerade kanaler.

Frågan om verksamhetsstöd till föreningar och råd lyftes också. En tanke var att ett eventuellt stöd skulle kunna kombineras med ett informationsansvar, där mottagande organisationer åtar sig att hjälpa till med informationsspridning inom sitt område och beskriver hur detta ska genomföras.

Deltagarna betonade vikten av att inte skapa alltför många nya informationskanaler. I stället bör kommunen i första hand utgå från och vidareutveckla befintliga kanaler och samverka med redan etablerade funktioner, exempelvis trygghetspunkterna och säkerhetsavdelningens arbete.

Kommunikation har tidigare lyfts som ett potentiellt tema för landsbygdsrådets utvecklingskonferensen 2027.

§ 33 Information från landsbygdsrepresentanter om vad som händer i serviceorterna

Johan Schwab, från Braås serviceortsområde, informerar om Braåsdagen som blev en lyckad tillställning. Säkerhet- och beredskap är ett stort ämne som mycket energi läggs på. Det finns ett informationsblad som kommer ut sex gånger per år i bygden med information från föreningar. Ett samarbete mellan Volvo, Region Kronoberg och samhällsföreningen har bidragit till ett projekt om ett friskare Braås.

Tom Malinen, från Åryds serviceortsområde, informerar om möten mellan sockenlaget och kommunen gällande tomter i området. Invånarna i Risinge har kontakt med Trafikverket för att få fartkameror uppsatta, med anledning av höga hastigheter. I Furuby har en bok om sockenlaget producerats och delas ut, med fokus på vad som händer i Furuby socken med information om dom olika föreningarna. En löpartävling kommer att arrangeras i september.

Chris Jangelöv, från Lammhults serviceortsområde, informerar om samhällsföreningen som tillsammans med kommunen tagit över en lokal som används som träffpunkt, samt som medborgarkontor av kommunen några dagar i veckan. Två gånger per år publiceras en tidning i Lammhult. Det börjar även bli dags för Lammhultsdagen och även julmarknad så småningom. I Ör kämpar även de boende om hastighetsbegränsningarna längs med den stora vägen. Samhällsföreningen kämpar även med att engagera och få igång övriga föreningar i området.

Ulf Folkesson, från Ingelstad serviceortsområde, informerar om Nöbbeledagen som blev en lyckad tillställning. I Ingelstad finns en viss konkurrens mellan fotbolls- och innebandyföreningen, som båda är väldigt aktiva föreningar. Bygderådet i området har en ny ordförande.

Lina Ståhl, från Gemla serviceortsområde, informerar om ett mattorg som anordnats i Kalvsvik i samband med matrundan 2026, med cirka 800 besökare. I Kalvsvik har även möten hållits gällande skolan.

Frida Sandstedt informerar om sitt deltagande vid invigningen av Gemla förskola, där barnen höll modet uppe trots ösregn.

Sofia Stynsberg informerar om invigningen av samlingsplats Häljaryd, som var en del av En halv miljon idéer för landsbygden 2025.

§ 34 Information om Ung Dialog – Resultat från unga kommunutvecklare

Anna Sandquist, landsbygdsutvecklare, informerar om ett projekt där unga kommunutvecklare under sommaren har använts för att ställa frågor till unga hur de vill bli bemötta och hörda.

Resultatet har sammanställts och en pilot kommer att göras som kallas Ung dialog – ungas perspektiv in i kommunens utvecklingsarbete. Syftet är att få till ett enkelt arbetssätt som fångar upp ungas perspektiv i pågående kommunala processer.

Piloten kommer att ske i form av dialog på exempelvis skolor, fritidsgårdar och evenemang. Synpunkter kommer sedan vävas in i direktmöten, landsbygdsdialoger, föreningsutveckling och en halv miljon idéer för landsbygden. Piloten kommer att genomföras i Lammhult under hösten 2026. Återkoppling kommer sedan tydligt att ske. Ungdomsforumet kommer att involveras.

Målet med projektet är att fler unga ska uppleva att kommunen lyssnar och att deras synpunkter har betydelse.

§ 35 Information om En halv miljon idéer för landsbygden (EHMI)

Anna Sandquist, landsbygdsutvecklare, informerar om arbetet med en halv miljon idéer för landsbygden.

Invigningar har gjorts för tre av fyra projekt i Rottne serviceortsområde som godkändes under hösten 2025. Där invigning av parkbänkar vid smalspåret kommer ske den 16 oktober.

Av de idéer som godkändes i Ingelstad serviceortsområde under våren 2026 så är de flesta projekten under arbete. Det som har färdigställts och kommer invigas den 14 oktober är Mötesplats Näckrosen, samt eventuellt ledslinga vid gång- och cykelbron över Skyeån.

Just nu pågår en halv miljon idéer för landsbygden i Braås serviceortsområde, där fler ansökningar kommit in och kommer bearbetas under hösten innan beslut fattas i kommunstyrelsen.

Framöver så är planen att En halv miljon idéer kommer att genomföras i Lammhult under våren 2027 och i Gemla under hösten 2027.

§ 36 Information om utvecklingskonferens 2026

Anna Sandquist, landsbygdsutvecklare, informerar kort om årets utvecklingskonferens som kommer att hållas den 19 november. Temat är sedan tidigare säkerhet och beredskap, och hålls därmed ihop av säkerhetsavdelningen.

Ett preliminärt körschema har tagits fram inför kvällen.

§ 37 Information från landsbygdsutvecklare

Anna Sandquist, landsbygdsutvecklare, informerar om ett antal aktiviteter.

De två kommande direktmötena kommer att hållas i Braås serviceortsområde den 21 april 2027, respektive i Rottne serviceortsområde den 22 september 2027.

Arbetet fortsätter med Hållbar förening, som började som ett pilotprojekt med utbildning för samhällsföreningar.

Visionsarbetet med Vision 2042 fortgår, där beslut planeras i februari 2027.

Ungdomsforumet håller på att byggas upp och ansökan om att sitta i forumet är öppen ett litet tag till.

Arbetsgruppen för gång- och cykelvägar som har funnits inom samhällsbyggnadsförvaltningen har pausats, med anledning av att chefen för gruppen har avslutat sin anställning i kommunen.

Det pågår ett samråd rörande en detaljplan för Norra Furuby, som samhällsbyggnadsnämnden arbetar med.

§ 38 Övrigt

Lina Ståhl tar upp ämnet om landsbygdsskolor, och speciellt de som ligger nära administrativa gränser, som kan påverka var barnen får gå i skolan.

Frida Sandstedt (V) svarar att vi tar med ämnet och ser över möjligheten att bjuda in någon från utbildningsförvaltningen till ett kommande sammanträde.